

Grup d'alumnes de l'Escola Betània.

Grup d'alumnes de l'Escola Patmos.

L'1 d'octubre de 1959 era un dijous plujós. Aleshores el món estava dividit en dos bàndols que s'enfrontaven arreu del planeta i dues superpotències pretenien aconseguir el lideratge mundial i, per tant, la derrota del rival. A vegades el Primer Món, capitalista, lluitava contra el Segon Món, comunista; en altres ocasions, eren els soviètics els qui es barallaven amb els liberals. En aquell context estrany que basculava de la fredor a la combustió, i viceversa, va aparèixer un Tercer Món que s'alliberava del colonialisme occidental, però no de les cadenes de la pobresa.

Mentrestant, la pell de brau continuava sota el jou (i les fletxes) d'una dictadura antidemocràtica que de mica en mica abandonava l'aïllament internacional i maldava per reformar una economia pretesament autosuficient. Catalunya, per la seva banda, es transformava amb l'arribada massiva de nous catalans i algun director de diari bramava la seva intolerància a la parròquia de Sant Ildefons de Barcelona, mobilitzant les protestes d'un catalanisme nou.

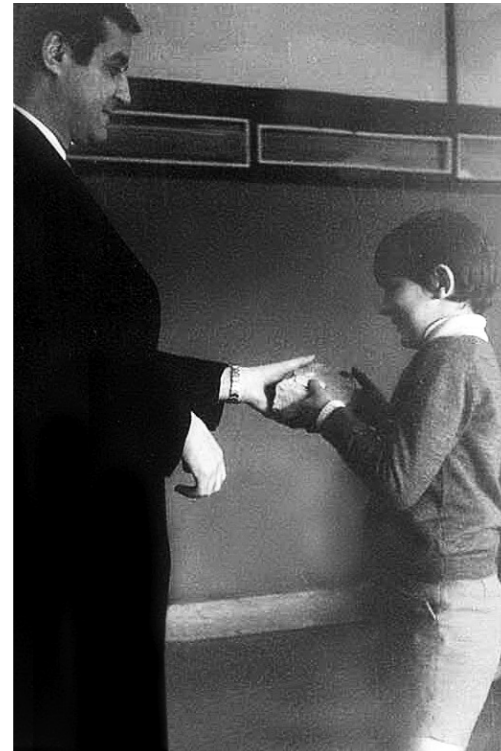
(...) Mossèn Alemany va considerar que en Teixidor era el candidat adequat per dirigir aquella escola nova (...)

L'octubre d'aquell any l'escola Betània va complir divuit anys i algunes famílies van voler resoldre un maldecap que els amoïnava des de feia temps: quan els seus fills feien set anys, havien de deixar el centre fundat per Rosa Maria Omedes, si hi havien anat, i es veien forçats a ingressar a una escola per a nois. Aquests pares i mares, com els Salvat, els Amor i els Tornos, desitjosos de donar un ensenyament semblant al que rebien les seves filles, van parlar amb mossèn Joan Alemany, el qual formava part de l'equip de Betània des de 1953, per tal de trobar-hi una solució.

En aquells moments, mossèn Alemany també exercia de consiliari del Col·legi Major "Fray Junipero Serra", una residència d'estudiants dirigida per Juan Francisco López Castro. Entre els universitaris que hi vivien, hi havia un fill de Roda de Ter de vint-i-cinc anys molt interessat per la pedagogia i per la literatura que ja havia fet de

Esquiada a la Molina de l'Escola Betània.

L'Emili Teixidor donant la Pedra Alba a un alumne.

mestre a la seva comarca, anomenat Emili Teixidor. Amb l'ajuda del director del Col·legi, ell i altres universitaris visitaven escoles del país i de seguida van connectar amb el model de l'Escola del Mar del Guinardó de Pere Vergés (tal i com havia passat en el cas de Rosa Maria Omedes). Mossèn Alemany va considerar que en Teixidor era el candidat adequat per dirigir aquella escola nova i el futur escriptor va acceptar el repte. L'Emili va comptar amb la col·laboració de Josep Cervera, cunyat de mossèn Alemany, i finalment ambdós van fundar l'escola Patmos, una nova illa dedicada a l'estudi.

Els fundadors de Patmos van trobar una finca on instal·lar-se al número 26 del carrer del Bisbe Català, un lloc anomenat cal Montero. Aquell era un terreny enorme i sense cap tanca, poblat per camps de conreu i clapes de bosc. Uns precaris barracons provisionals van acollir les primeres aules que van ser estrenades per set alumnes. L'Emili va ser-ne el director i féu classes de lletres i el senyor Cervera en feia de ciències. A més, ambdós van comptar amb la intensa participació de professionals com Joan Brescó i Maria José Vela; Ignasi Roig i Pilar Jarque i el seu germà, mossèn Jarque; mossèn Matas i mossèn Amorós; Jordi Sarsanedes i Prudenci Comes i Dolors Bordas.

Patmos era una escola excepcional (...) on imperava un respecte total a l'alumnat.

Patmos era una escola excepcional: enmig de la "jungla" de Pedralbes; formada per joves professors carregats d'un esperit renovador; els nens podien exercir la seva espontaneïtat, ocupar un munt de càrrecs i corre en llibertat per un espai obert on imperava un respecte total a l'alumnat. Emili Teixidor tenia una idea ben clara: feia una escola per a la universitat, és a dir, carregada d'exigència acadèmica, de rigor intel·lectual i transmissora d'un delit per la literatura. Però potser, un dels secrets de l'èxit dels iniciadors de Patmos va consistir en la capacitat d'observar, reconèixer i valorar el millor de cada noi, perquè tots podien aspirar a una "Pedra Alba" o altra.